

Demokratije

Sociologija politike 19/20

dr Aleksandar Tomašević

28.02.2020

Filozofski fakultet u Novom Sadu

1. Definicije demokratije
2. Tipologija režima
3. V-Dem
4. Višestruki indikatorji demokratije

Definicije demokratije

‘Demokratska metoda je institucionalni aranžman kojim se dolazi do političkih odluka i gde putem kompetitivne borbe za glasove ljudi pojedinci stežu moć da odlučuju’

Šumpeter

*Poliarhija = Izborni proces + Participacija +
Opozicija*

- Univerzalno pravo glasa

- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori

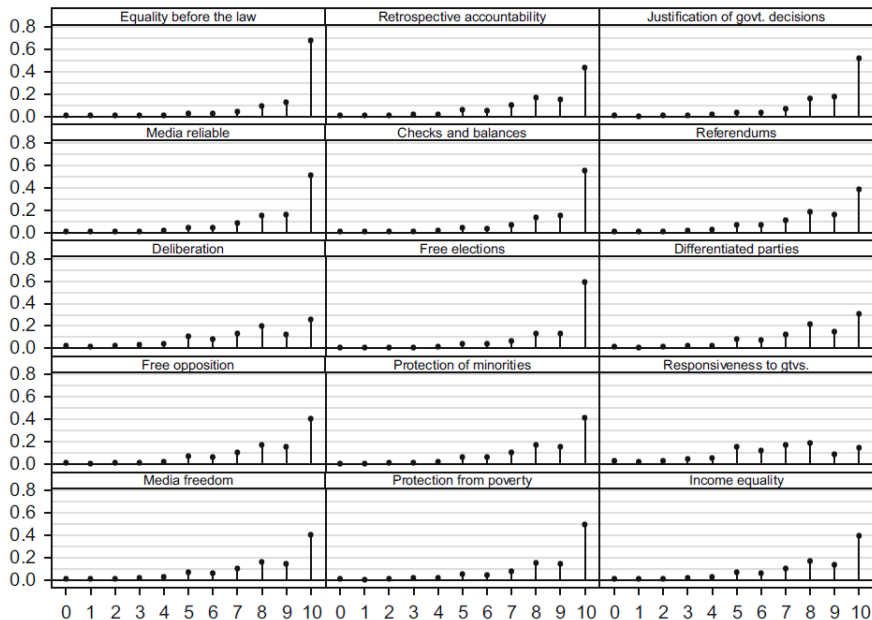
- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori
- Sloboda govora

- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori
- Sloboda govora
- Postojanje alternativnih izvora informisanja

- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori
- Sloboda govora
- Postojanje alternativnih izvora informisanja
- Pravo na slobodno udruživanje

- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori
- Sloboda govora
- Postojanje alternativnih izvora informisanja
- Pravo na slobodno udruživanje
- Odgovaranje vlade i partija na zaheve građana

- Univerzalno pravo glasa
- Slobodni i fer izbori
- Sloboda govora
- Postojanje alternativnih izvora informisanja
- Pravo na slobodno udruživanje
- Odgovaranje vlade i partija na zaheve građana
- Odgovornost prema izbornim rezultatima

Tipologija režima

Autokratije

Zatvorene
Izborne

Autokratije

Zatvorene
Izborne

Demokratije

Izborne
Liberalne

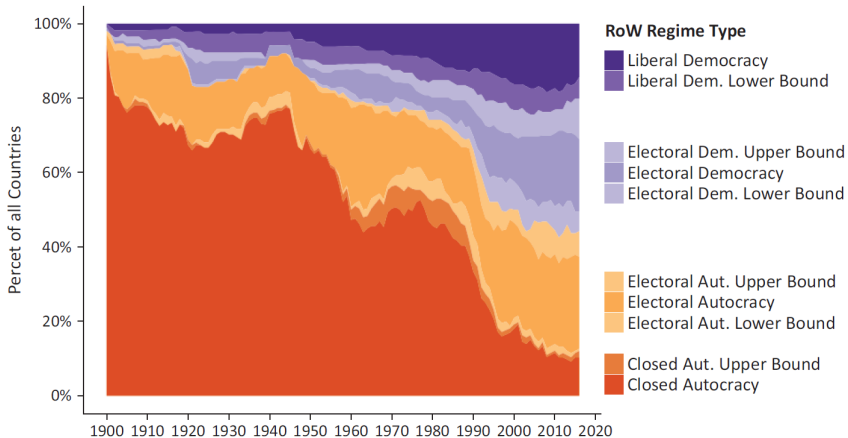
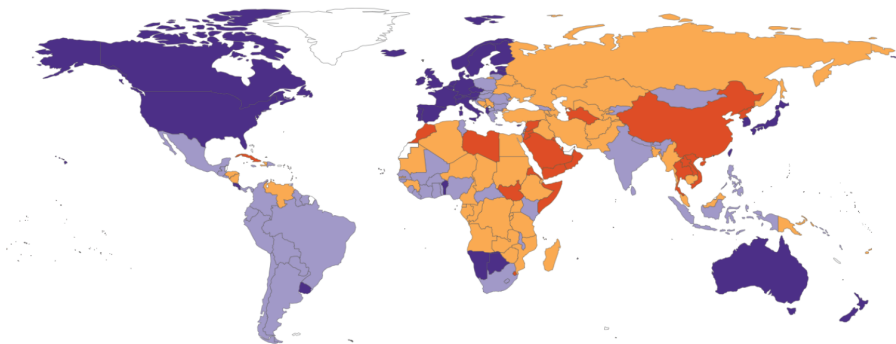

Figure 3. Regimes of the World (RoW) 1900–2016. Source: Coppedge et al. (2017b).

RoW Regime Type

V-Dem

- Izborni princip
- Liberalni princip
- Participativni princip
- Deliberativni princip
- Egalitarni princip
- Većinski princip
- Konsenzualni princip

V-Dem Analyze

Višestruki indikatori demokratije

Konsolidovana demokratija

samo-održavajući **ekvilibrijum**

Konsolidovana demokratija

samo-održavajući **ekvilibrijum**

- slobodni izbori
- institucionalizovana i raširena participacija
- ograničena izvršna vlast

1. Takmičenje
2. Participacija
3. Ograničenja

Autonomija izbornog tela (npr. RIK)

Kapacitet izbornog tela

Zastrašivanje

Da li su na ovim izborima opozicione partije, kandidati i volonteri bili subjekt represije i nasilja od strane vlasti?

Pravo glasa

Birački spiskovi

Kupovina glasova

Pritisak na sudstvo / autonomija sudstva

Kontrola / nadzor izvršne vlasti

Parlament, ombudsman, državni tužilac?

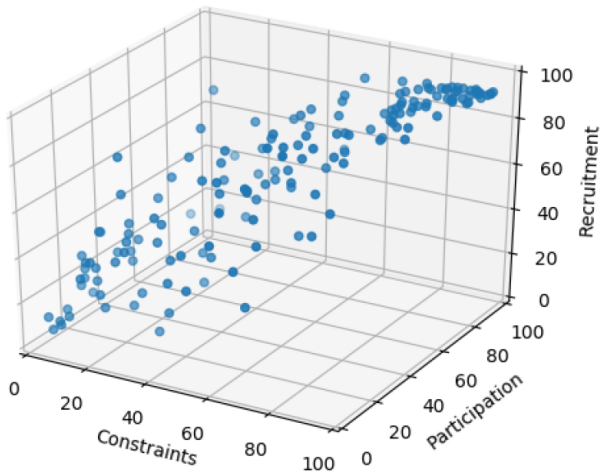

Figure 1: The cube of democracy patterns for 2016, 169 countries

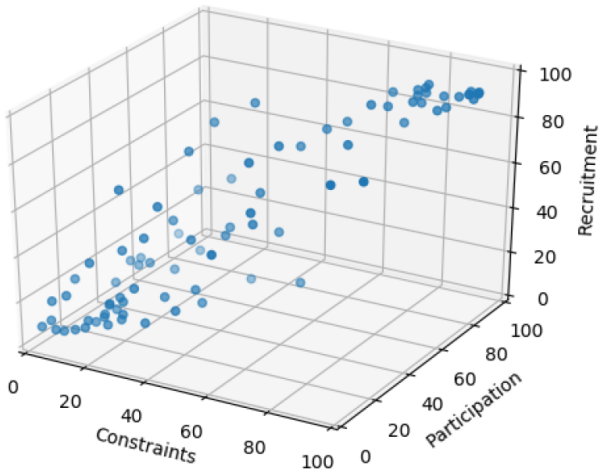

Figure 10: The cube of democracy patterns in 1950

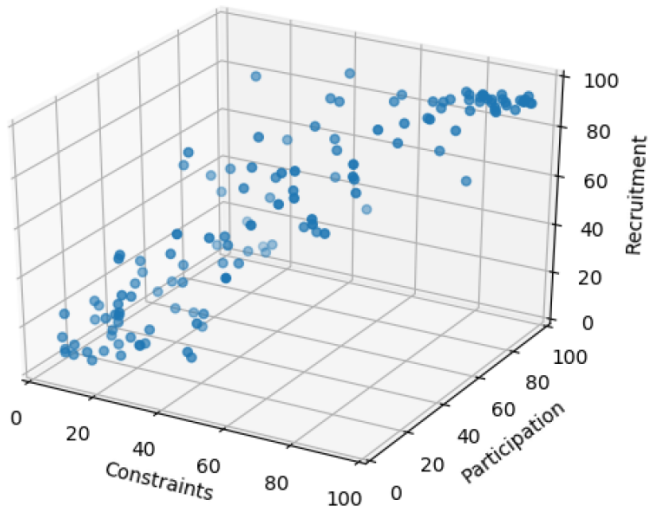

Figure 11: The cube of democracy patterns in 1990

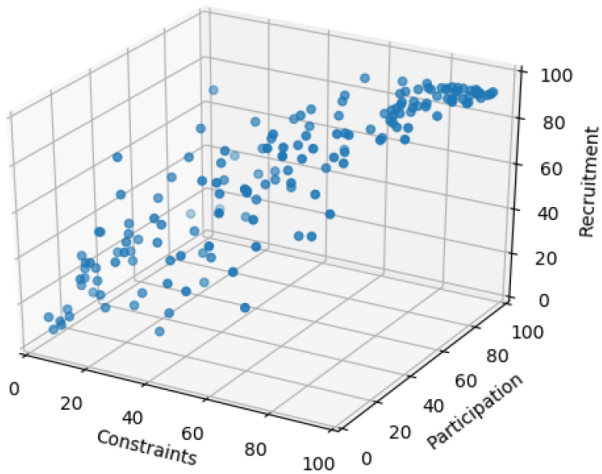

Figure 1: The cube of democracy patterns for 2016, 169 countries